

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	48 K
Félévre	24 K
Három hónapra	12 K
Egy hónapra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Március-utca 1. sz. Telefonszám: 2.

MEGJELNIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 88. szám.

Szerda, április 17.

Burián István báró külügyminiszter.

A Wekerle-kormány lemondott.

Budapest, ápr. 17. A Magyar Tudósító jelenti:

A miniszterelnöki palotában tegnap délután 2 órakor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével miniszteri értekezlet volt, amelyen Sztérynyi és Unkelhäuser minisztereken kívül valamennyi miniszter részt vett.

A miniszteri értekezlet arra való tekintettel, hogy a kormány ezidő szerint nem rendelkezik az eszközök ama mértékével, amelyet szükségesnek tart ahhoz, hogy a választójogi reformot tető alá hozza, abban állapodott meg, hogy ma ebben az ügyben minisztertanácsot tartanak.

Ezen a minisztertanácsán a kormány előreláthatólag elhatározza, hogy benyújtja lemondását.

Budapest, április 17. A „Magyar Tudósító“ jelenti ma délután: Ma délután fél tizenöt órakor a miniszterelnöki palotában Wekerle Sándor elnöklésével minisztertanács volt, amelyen a távollevő Sztérynyi József és Zichy Aladár gróf kivételével a kabinet valamennyi tagja részt vett. A rövid ideig tartó minisztertanácsán a kormány elhatározta a lemondását és a kormány jelenlevő tagjai aláírták a lemondó okiratot.

Budapest, április 17. Wekerle Sándor ma este Bécsbe utazik és magával viszi a kormány lemondásáról szóló okiratot.

Budapest, ápr. 17. Jól értesült körök szerint a belpolitikai válság most sem fog radikálisan megoldatni. A mai minisztertanácsán a miniszterek aláírják a lemondási okmányt, amire Wekerle miniszterelnök Bécsbe utazik és átadja a királynak az összkormány lemondását.

A király valószínűleg ismét Wekerlét bizza meg a kabinetalakítással, Wekerle rekonstruálja kabinetjét, amelyből Vázsonyi Vilmos, Eszterházy Mór és Apponyi Albert kimaradnak. Wekerle a kormányalakítással egyidejűleg folytatni és befejezni fogja a kompromisszumos tárgyalásokat. — A rekonstruált Wekerle-kabinetben hírszerint két munkapárti miniszter is lesz.

Budapest, április 17. Hivatalos jelentés. A király a tegnapi napon kelt elhatározásával Burián István báró közös pénzügyminisztert a császári és királyi ház és a külügyek miniszterévé kinevezte.

A Magyar Távirati Iroda arról értesül, hogy a választás azért esett Burián báróra, mert eltekintve attól, hogy bírja a király bizalmát, részletesen ismeri mindazon antecedenciákat, amelyek alapos ismerete a tárgyalás alá kerülő nemzetközi egyezményekkel kapcsolatban rendkívül fontos. Burián István báró megtartja a közös pénzügyminiszteri tárcát is.

Budapest, ápr. 17. „Az Est“ írja: Burián István báró külügyminiszterévé való kinevezéséről elsősorban Zichy Aladár gróf tudott. Amikor ugyanis Zichy tegnap délután kihallgatásra akart menni a királyhoz, a királyi várban találkozott Burián Istvánnal, aki arra kérte, hogy előbb ő mehessen be őfelségéhez, mert most történik meg külügyminiszterévé való kinevezése. Zichy Aladárt rendkívül meglepte ez a váratlan közlés és természetesen maga előtt engedte be Burián bárót, de nyomban értesítette a kormányt a fordulatról.

Budapest, április 17. A kormány lemondásának két oka van. Közvetlen oka az, hogy a kormány a külügyminiszter kinevezésénél sem kapott befolyást, a külügyminiszter kinevezéséről csak utólag értesült, közvetlen a külügyminiszter kinevezése után. Az uralkodó a külügyminiszteri szék betöltésére nézve előzőleg a kormány két tagjának véleményét hallgatta meg és pedig Wekerlét és Apponyiét, akik mindketten Andrassy Gyula gróft ajánlották külügyminiszternek, viszont Czernin és Tisza Buriánt.

Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter mikor tegnap este a pályaudvaron a király előtt megjelent, közölte a királlyal a kormány lemondását, ami az uralkodót rendkívül meglepte.

Andrassyék — az Az Est szerint — azon az állásponton vannak, hogy miután a munkapárti felfogás győzött, a munkapártnak kell átvenni a kormányt, a kormánypárt pedig az ellenzékbe megy át. A kormánypártnak csupán 20—25 tagja van, kik a munkapárttal a koncentrációt akarják Zichy János vagy Serényi Béla gróffal az élén.

A munkapárt viszont Wekerlét vagy Bethlen István gróft látná a legszivebben a kormány élén. A munkapárt csak a legvégső esetben vállalná a kormányzást.

Budapest, ápr. 17. A kabinet tagjai tegnap kivétel nélkül Burián István báró külügyminiszterségének ténnyével foglalkoztak. Wekerle több ízben hangzottatta, hogy Burián kinevezésében nincs semmi része, arról ő maga nem tudott, neki is meglepetés volt a király elhatározása. A tegnap délutáni miniszteri értekezlet alatt érkezett át a királyi várból a miniszterelnökségi palotába Burián István báró, aki értesítette Wekerlét külügyminiszterévé történt kinevezéséről. Wekerle közölte Buriánnal, hogy most éppen miniszteri értekezlet folyik, amelyen az ő kinevezéséről is tanácskoznak és lehet, hogy ennek a kabinetre nézve súlyos konzekvenciái lesznek. Erre Burián báró eltávozott.

Budapest, ápr. 17. Az utolsó óráig Andrassy és Tisza voltak a külügyminiszter-jelöltek. A két áramlat azonban olyan vehemensen csapott össze és bármelyiknek győzelme olyan belső megrázkodtatásokat vont volna maga után, hogy az illetékes tényezők mielőbb a külügyminiszteri állásra alkalmas, de lehetőleg politikailag semleges egyént. Burián István báró kinevezését sietteték. Burián István báró személyére senki sem számított, de legalább megnyugszanak a kinevezésében.

Budapest, április 17. A király hírszerint azért foglalt állást a radikális megoldás ellen, mert Windischgrätz Lajos hercegnek és Tisza István grófnak arról sikerült meggyőzniük az uralkodót, hogy az élelmezés és rekvirálás mai nehézségei mellett az új választások nagy belső megrázkodtatással járnának, a választójog pedig mai formájában csak választások útján volna biztosítható.

Budapest, ápr. 17. Őfelsége tegnap este kilenc órakor külön kihallgatáson fogadta Wekerle Sándor miniszterelnököt, majd utána Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter rövid kihallgatásra jelent meg az uralkodó előtt, hogy tárcája körébe eső ügyekről referáljon.

A király este 10 órakor Burián István báróval és kíséretével Bécsbe utazott.

Budapest, ápr. 17. A választójogi bizottság mára egybehívott ülését bizonytalan időre elhalasztották.

A németek Calais előtt.

Rotterdam, ápr. 17. A „Times” írja, hogy a németek negyven kilométeres távolságra állanak Calais előtt és bizonyos, hogy minden pillanatban bekövetkezhetik az ellenség újabb támadása. Az angol tengerészeti körökben határozottan beszélnek, hogy a németek nagy tengeri offenzívára készülnek. A nyugati harc téren lévő tengerészcsapatokat egymásután a front mögé rendelték, amiből nagyjából tengeri akcióra következtetnek.

Anglia el van szánva végsőkéig folytatni a háborút.

Amsterdam, ápr. 17. Egy amerikai küldöttség tiszteletére Londonban adott banketten B. Barnes, a hadikabinet tagja kijelentette, hogy el vannak szánva, hogy a háborút végig folytassák. Itt nincsen megegyezés, itt dönteni kell az emberiség szabadsága és a porosz autokrácia között. Az ellenséget hamarosan el fogják üzni Franciaország földjéről. Nincsen messze a pillanat, amikor a szövetségesek zászlói német földön fognak lengeni.

A törökök sikeres harcai.

Batum erődje elesett.

Konstantinápoly, ápr. 17. A főhadiszállás jelenti: Batum erődje elesett, miután a makacsul védekező ellenséget lépésről-lépésre visszazoritottuk. Apr. 13-án este megkezdtük a délkeleti arevonalon lévő védművek ostromlását. Elkeseredett küzdelemben sikerült csapatainknak az erősen megépített védművekbe betörni. A további támadások folyamán néhány szomszédos védműre kitértek a fehér lobogót. Más pontokon azonban az utolsó pillanatig nem hagyták abba a szívós védekezést. A város és a kikötő megszállása nyugodtan ment végbe. Az ellenség veszteségei súlyosak. A Wau-tavától keletre megszállottuk Serrail városát.

Az ausztriai német nemzeti-párt.

Bécs, ápr. 17. A német nemzeti-párt nagy izgatottsággal tárgyalja, hogy fontos államügyekben felelőtlen helyről befolyások érvényesülnek, amelyeket meg kell akadályozni.

A Clemenceau — Czernin affér.

Genf, április 17. Az „Echo de Paris” közli, hogy a francia kamara külügyi bizottsága mai ülésén fogják előterjeszteni a Clemenceau — Czernin ügyben az összes okmányokat és ma fog nyilatkozni Clemenceau is ebben az ügyben. A francia kormányajtó ujjong Czernin bukásán és egy „Havas” jelentés azt mondja, hogy Clemenceau messzehordó ágyuja halálosan talált.

Az egész angol hadsereget átviszik a francia frontra.

Rotterdam, április 17. A „Daily Telegraf” szerint az angol szárazföldi hadsereg főparancsnoka az egész hadsereget átszállítja a francia harc tere, ahol a helyzet aggasztóan komoly és a katasztrófát sem szabad számításon kívül hagyni.

Repülőgépen a Kordillerákon át.

Washington, ápr. 17. Caudelana argentiniai hadnagy átrepült gépével a Kordillerákon.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest, ápr. 17. A vezérkar főnöke jelenti: Az olasz harc vonalon visszavertük az ellenség felderítő osztagainak támadásait.

A Wolff esti jelentése.

Berlin, ápr. 17. A „Wolff” esti jelentése szerint a wytschaetei magaslatokat rohammal elfoglaltuk. Bailleult bevettük.

Az angol hivatalos jelentés.

London, április 17. Hivatalos. A németek tegnap este rendkívül erős támadást kezdtek Bailleul és Eglise között. Csapataink kénytelenek voltak visszavonulni. Bailleul az ellenség kezére jutott.

Páris lövetése.

Páris, ápr. 17. Április 16-án egész nap lötték Párist a messzehordó ágyuk. 13 halottja és 45 sebesültje van a tegnapi ágyuzásnak.

A home-rule javaslat.

London, ápr. 17. Reuter jelentés. A home-rule kérdésének elintézését valószínűnek tarthatjuk, még pedig azon az alapon, hogy a szolgálati kötelezettséget nem vezetik be Írországban mindaddig, míg a home-rule életbe nem lép és a kormány lemond, ha a felsőház visszautasítja a home-rule javaslatot.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, április 16.

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc téri eseményekről:

OLASZ HARCTÉR:

Az olasz harc tere nem történt különös esemény.

A vezérkar főnöke

Német hivatalos jelentés.

Berlin, április 16.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Támadások a Lys menti csataterén teljes eredménnyel jártak.

Az 1917. évi Wytschaete csatából eredő robbantási tölcseréket rajtaütéssel elfoglaltuk. Rövid tüzelés után megiepo támadásban rohammal elfoglaltuk Wulverghem és az e helységek mindkét oldalán lévő állásokat. Angol századok ellentámadásai teljesen össze-roppantak. Csapataink a sikágról támadva felfutottak Nieuwekerke és Bailleul magaslataira és azokat az ellenségtől heves közel-harcban elragadták.

Az angoloknak ellentámadásai meghiúsultak.

A Somme mindkét partján lévő harc vonalon a tüzérségi harc csak a Luce-patak mentén Moreuil és Montdidier vidékén vált erősebbé. Egy az angolok és franciák által közösen végrehajtott támadás elhárítása alkalmából a Luce-pataktól északra foglyokat ejtettünk.

Az Oise — Aisne-csatorna mentén és a Mosel nyugati partján eredményes vállalkozásokat hajtottunk végre.

KELETI HARCTÉR:

Finnországban a jég okozta nagy nehézségek leküzdése után Novisában (Helsingfors) keletre) partraszállított csapataink északi felé nyomultak, többszörösen meglőrték az ellenség ellentámadását és Laithitől keletre elérték a Tammerforból Wyborgba vezető vasutat.

Ludendorff

HIREK

— Személyi hírek. Dr. Steuer György főispán családi ügyekben tegnap reggel a bacs-megyei Palonára utazott.

Jankó Ágoston alispán ugyancsak tegnap reggel hivatalos ügyekben néhány napi tartózkodásra Budapestre ment.

— Vöröskereszt kitüntetés. Ferenc Szabóváros főherceg, a Magyar szent korona országai vöröskereszt egyletének fővédnöke Dénes Ferencnének, a lemergi es. és kir. I. sz. helyőrségi kórház főnöknőjének a háborús betegápolás körül szerzett érdemei elismerésül a vöröskereszt hadiakitményes II. osztályú diszjelvényét adományozta.

— Meghalt az amerikai szenátus. Washingtonból jelentik: Stone szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke meghalt.

— Új zászlósok. A 12. gy. e.-ben a következő egyéves önkénteseket nevezték ki zászlósokká: Fleischman Árpád tizedest, Frankl Andor, Köhler Károly, Stockl Samu gyalogosokat, László Béla tart. őrmestert, Kósa József c. tizedest, Nehiba Kálmán dr. c. őrmestert, Pach Ede népf. tizedest, Pollák Armin c. tizedest, Pollák Zsigmond népf. őrvezetőt. Zászlósok lettek még a temesvári tiszthelyettesiskolát elvégzett következő önkéntesek: Weiss

Városi Mozi a Városi Színházban.

Szerdán, április hó 17-én, két előadás: 7 és 9 órákor.

Csütörtökön, április hó 18-án két előadás: 7 és 9 órákor.

Újdonság!

A legnagyobb magyar színművész: Góth Sándor, a budapesti Vígyszínház illusztris tagja első filmszereplése.

Szenzáció!

AZ ANYAI SZIV.

Victorien Sardou világhírű Odette regénye nyomán készült filmtragédia 5 felvonásban. Főszereplő: GÓTH SÁNDOR.

Herman szak-szervező, Kincs Miklós, Zsidok Béla, Gulyás József c. őrmesterek, Keresztes Pál c. szakaszvezető és Krenedits Jenő népf. gyalogos, c. szakaszvezetők.

— **Hazai földben.** Két évvel ezelőtt, az orosz fronton, a Magura magaslatok megívásánál hősi halált halt egy fiatal nagybecskereki banktisztviselő: Mayer Jenő, Mayer Henrik fia. A 21 éves fiatalember, akit mint 29. gyezdrebeli önkéntes tizedest, járőrbe küldtek ki, fejlővést kapott az ellenségtől. Ott temették el a mieink idegen földbe. Sirját megjelölték a bajtársai. A hadseregparancsnokság a mélyen sujtott szülőknél megengedte, hogy drága halottjukat most, két év után hazahozhassák. Tegnap érkezett Nagybecskerekre a holttest kettős koporsóba zárva. Délután három órakor megtartották a temetést. A pályaudvarról a vasúti kocsiból emelték le a koporsót és kivitték az izraelita temetőbe, ahol nagyszámu, előkelő gyászoló közönség jelent meg, amely ma is őszinte részvételt osztozik a család nagy gyászában. A koporsó felett Löffler Armin, az izraelita hitközség titkára mondott megindító, hatásos gyászbeszédet. A szertartás után átadták Mayer Jenő holttestét a hazai földnek. Itt fogja pihenni csöndes álmát a hős, aki a hazáért adta oda fiatal életét. Mayer Aurél bankigazgató az öcsét gyászolja az elhunytban.

— **Haza orosz fogságból.** Hoffman Géza nagybecskereki magántisztviselő, aki 1915-ban a Kárpátokban sebesülten oroszfogságba esett, tegnapelőtt megérkezett Nagybecskerekre. Közübelül négy hónapig volt uton, Először a múlt év december 8-án Finnországon át akart negyedmagával megszökni, de Vyborgban elfogták őket és visszavitték Pétervárra. A dán konzul közvetítésével egy Rácz nevű 33. gyezdrebeli főhadnagy beosztotta Hoffmant kórházba, ahonnan azután mint csererokkant legális uton jött át Oroszországból Magyarországra. Március végén, husvét vasárnapján lépte át a magyar határt. Hoffman Géza három éves fogsága idején több fogolytáborban volt. *A taskendi „haláltáborban”, amelynek sírkertjében hétezer halottunk fekszik, szintén megfordult.*

— **A 19—24 évesek** holnapi sorozása a régi esküdtzéki teremben lesz. Az Ellmer-féle vendéglőben a járásbelieket sorozták.

— **A 134. tábori tüzérezred hadialbuma.** A cs. és kir. 134. sz. tábori tüzérezred (azelőtt 7. sz. hadtesttüzérezred, majd 34. sz. tarackezred) az ezrednek a most dúló világháborúban való dicsőségteljes szerepét megörökítő egy művészi festményekben, képekben, rajzokban gazdag Hadialbumot szándékozik kiadni, amely az ezrednek a háború folyamán véghezvitt összes haditetteit, viszontagságait, győzelmes csatáit és az azokban szerepelt hős tisztek és legénység heroikus cselekedeteit fogja megörökíteni.

Az ezred, mely egyike a monarchia legrégibb tüzérezredeinek — tulajdonosa Lipót bajor herceg a győzelmes hadvezér — s amely a háború első napjától kezdve az összes harc-tereken ragyogó példáját adta a katonai erényeknek, méltó emléket akar állítani derék harcosainak — javarészt Temesvár és a Délvidék fiainak — azzal, hogy a történelmi idők nagy eseményeit írásban és képen az utókor számára megörökíti és kegyeletteljes módon megőrizze azoknak emlékezetét, akik e szent küzdelemben életüket áldozták a hazáért.

A Hadialbum szerkesztősége ezúton kéri fel mindazokat, akiknek az ezred háborús történetére vonatkozó adat, fénykép, írás vagy feljegyzés van birtokában, avagy egyes epizódokra és eseményekre nézve felvilágosítással szolgálhatnak, azokat a szerkesztőségnek (cs. és kir. 134. sz. tábori tüzérezred pótütege Temesvár, Erdélyi-kaszárnya) felhasználás és feldolgozás céljából név, rang és cím megjelölésével kölcsönképen rendelkezésre bocsátani sziveskedjenek.

A Hadialbum tiszta jövedelme az ezred rokantalapja javára fog fordítani.

— **Botó basát kivégezték.** Budapestről jelentik: Havas-jelentés szerint, Botó basát ma, szerdán reggel a vincennesi fegyház udvarán fogják kivégezni. Egy későbbi Havas-jelentés szerint a kivégzés ma reggel megtörtént.

MODERN MOZI

Az Orientben (Aradáci-ut)

TELEFONSZÁM 312.

Péntek, 1918. évi április hó 19-én.

A Misszió egyesület mozielőadása!

Forró égővalatt

Dráma 6 felvonásban. Főszereplő Harry Piel.

Az összevétel a Misszió-egyesület rendelkezésére bocsátatik.

Előadások kezdete: 6 és fél óra.

Helyárak:

Pályaudulás 1-80 K, zsejlye 150 K, I. hely 150 K, II. hely 100 K, III. hely 60 fillér.

— **A városi mozi** tegnap ismét igen érdekes és látványos filmeket mutatott be, melyek a közönség nagy tetszésével találkozniak. Ma és holnap *Sardou*, színpadra is alkalmazott nagyszabású műveinek, „Odette”-nek filmreprodukciója lesz bemutatva „Az anyai szív” címen, 5 felvonásos tragédia alakjában, melyben egyik kitünő művésznünk, Góth Sándor kreálja a főszerepet.

— **Mai tőzsdejelentés.** Budapestről jelentik: Magyar Hitel 1226, Osztrák Hitel 870, Jelzálogbank 570, Leszámitolóbank 740, Magyar Bank 865, Hazai 543, Forgalmi 585, Fabank 904, Atlantica 1380, Közuti 817, Államvasuti 862, Rima 1040.

— **Kétezer korona — egy operációért.** Sopronból jelentik: Sokat beszélnek most Sopronban *Keppich* dr. ezredorvosról, aki az Erzsébet-kórházban csak úgy volt hajlandó *Mühl* Mihály nagyeceni szatócs polgárista fiát vakbélgyulladás miatt megoperálni, ha neki kétezer koronát előre lefizet. 1300 koronát a szegény szatócs valahogyan elő is kerített, 700 koronára halasztást kért. Az orvos ebbe beleegyezett. Megoperálta a beteget, aki az operáció után 3 napra meghalt. A lapok erőlyesen követelik, hogy a város vegye kezelésbe a kórházat, ahol polgári műtőorvos álljon a vagyontalan betegek rendelkezésére.

— **Adományok.** A Szociális Misszió Társulat anya- és csecsemővédelmi céljaira küldött özv. Engi Samuné 50 és özv. Stenitzer Gézané 70 koronát. Fogadják a nagylelkű adakozók kegyes támogatásukért a Misszió Társulat hálás köszönetét. — Özv. Steinitzer Gézané lapunk utján 140 koronát küldött be és pedig 40 K-t a hadiárvának, 40 K-t a vak katonáknak, 30 K-t a helybeli árva háznak és 30 K-t az iskolagyermekbarát-egyletnek. Az összeget rendelkezési helyére juttattuk.

— **A Modern moziban** tegnap este egy nagyhatású dráma „A beostelen” került bemutatásra Pola Negrivel a főszerepben, nagyszámu közönség jelenlétében. Ma ugyanaz lesz bemutatva, míg pénteken a Misszió-egyesület javára lesz jótékony célu előadás. Bemutatásra kerül egy 6 felvonásos dráma, „Forró égő” címen, a főszerepben Harry Piellel.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Április 18-án és 19-én.

Nagy szenzációs sláger!

Dorian Dare

Dráma 5 részben.

Főszereplő: Fridrich Zelnik.

Gyönyörű kísérő műsor.

Pénteken, 19-én katonai jótékony-célú előadás.

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Naponta két előadás, este 7 és 9 órakor.

Jón Labass Juci, „A földrajzi” című 5 felvonásos drámában.

Helyárak: Pályaudulás 1-80, zsejlye 150, I. hely 120, II. hely 100, III. hely 60 fillér.

Az orosz sajtó dicsőíti a magyar katonákat.

Egy hazatért hadifogoly feljegyzései.

Egy Szibériából hazatért főhadnagy noteszből írjuk ki az alább következő sorokat, amelyek az orosz fogság egyhangú napjainak köszönhetik létezésüket és megkapó dokumentumát adják az orosz hangulatnak a magyarsággal szemben. A főhadnagy megtanult oroszul és mindazon cikkeket, amelyek Magyarországra, a magyar katonai vitézségére vonatkoznak, lefordítva egy csokorba gyűjtötte össze. E cikkekből kiténik, hogy amikor a nyugati népek tajtékzó dühvel uszítottak sajtóikban egymás ellen és e négyesztendő háboru alatt alig akadt olyan újság, amely megközelítő objektivitással foglalkozott volna az ellenség dolgaival, az orosz sajtó a mély érzékenységu, melankolikus és jölektü orosz néplélek visszatükrözéseként olyan modorban emlékezett meg rólunk, amely a háborús sajtóban mind- eddig ismeretlen.

A cikk, amelyet közlünk, a „Russkoje Slovo”-ból való és 1916 július 8-án jelent meg. Hosszu fáradozások után — írja a „Russkoje Slovo” haretéri tudósítója — a fronton végre sikerült lejutnom a petrogradi Vöröskereszt-különítményéhez. A Kárpátok lábánál vagyunk.

Magasan emelkedő sötétzöld hegyek keresztül-kasul átszelve földtúrásokkal. Örömmel és mégis félénken tekintek a Kárpátokra, nehéz felkuszni ezekre a falakra, hát még szakadatlan harcban. Az osztrákoknak is nehéz a visszavonulás, fogságba esnek, nem bírva a fáradtságot. Sűrűnek-forognak a hegyi utakon, hogy elérjék saját csapatukat.

Sokszor sorba az égig nyulnak a Kárpátok csúcsai, mint egy csodás varnák a falai. Szerecsés Magyarország, ki mögöttük rejtőzöl, mert különben a kozák lovak taposnák földedet.

Főnyomásaink a magyarokat érték. Osztrák ezredek, amelyek csehekből, szlovénekből állnak, jól verekednek, de csak addig, amíg dolguk nem áll rosszul, különben futnak, vagy megadják magukat. A magyarok irrtározatosan verekednek, védekeznek a legvégsőkig és elpusztulnak.

Általában a jelenlegi háboru alatt és különösen az utóbbi harcokban igen gyakran a következőket tapasztaltuk: Cseh csapatok gyorsan meginognak és megfutamodnak míg a magyarok helytállnak mindvégig, ezeket aztán bekerítjük és lemészároljuk. *Mondhatjuk, hogy az osztrák veszteségek legnagyobb része a fogoly, magyaroké pedig a halott s a háboru befejezése után a néptelenség a legnagyobb lesz Magyarországon, vagyis nagyobb, mint bárhol a világon.*

Nagyon gyakran láthatjuk a következőket: Hoznak egy sebesült magyart, fekete, napbaránított szeméi ragyognak. Átköti a sebé, meg- etetik, cigarettát adnak neki s arcán akkor öröm jelenik meg, szeretne valamit mondani, de nem tud. Ha valaki beszél közülük németül és megkérdik a magyart: miért harcol és miért pusztulnak el náluk egész ezredek, el- mesélik, hogy a szerbek megölték a trónörökös- t és őket harcba hívta a király és ők el- mentek bosszút állni. De főként harcolnak azért, mert meg akarják mutatni az osztrákok- nak, akik mindig rebelliseknek hirdették őket és bizalmatlankodnak velük szemben, hogy a haza és a király védelmében előljárnak.

Jelenleg megint Magyarország határain állunk és a hegyeket bámulva, elgondolom, hogy mögöttük erős és törekvő munkás élet folytatód- hatna, ha a világot bele nem döntik ebbe a katasztrófába.

Igy ír az orosz újság. Ez a cikk nemcsak orosz dokumentum, de bizonyítéka annak a kérdésnek, amely a magyar parlamentben már többször szóba került: A magyar katonai meg- beesülése és honorálása. Ez az indirekt adaték is hozzájárul ahhoz, hogy a magyar vitézség és elszántság teljes fényben álljon azok előtt, akikre a hála és jutalom kötelessége tartozik.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT KÜZÖL A „TORONTAI” POLITIKAI NAPILAP KIADÓIVATALA.

A zombolyai járás főszolgabírájától
960—1918. szám. 418

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye zombolyai járásához tartozó Kiskomlós községben üresedésben levő községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a folyó évi május havának 10-ig hozzám benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

Készpénzfizetés évi 1819 korona 60 fillér.
Irodaátalány 200 korona.
Utítalány 80 korona.

Irodai világítási átalány 30 korona,
Órleési átalány 14 korona 40 fillér.
Takarítási átalány 8 korona.

Szabad lakás, az ahhoz tartozó udvar és kert haszonélvezete.

Fél hold heréskert és fél hold szőlőskert haszonélvezete.

A magánmunkálatokért szedhető, a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak Zombolya, 1918. évi április hó 12-én.

Tutlics György, főszolgabíró.

Gyakorlattal bíró irodistanő

jó fizetéssel, helybeli nagyobb vállalatnál azonnal alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban.

424

RAFFIA NINCSI

Kellő időben lássuk el magunkat

Szőlőkötöző papirspárgával.

Bármily mennyiségben kapható míg a készlet tart. Raktár. Azonnal szállítható. Ára 100 kg kor. 850.—. Olcsóbb mint bármilyen más papirspárga. Kapható: 414

Papíráru Gyári és Kereskedelmi Részv. Társ.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. sz. F.
Telefon: 83-83. Sürgönycim: Papirtextil Budapest.

Egy ügyes

426

szakácsnő

azonnali belépésre felvétetik.

Bukovác Istvánné
Hunyadi-u. sarkán.

Cépiro irodistanót

keresek mielőbbi belépésre.

Szerdahelyi Károly
Bégaszentgyörgy. 393

Egy ügyes

Cipőfelsőrész-ragasztónő

ki egyttal lüz is, azonnal felvétetik

425

Kónya Ferencsné.

Egy hordó és két láda kocsikenőcs

holnap, f. hó 18-án d. u. 2 órakor a régi állomás raktárában el lesz árverezve. 427

Állomásfőnökség.

Portás

a magyar, német és lehetőleg szerb nyelvben jártas, azonnali belépésre kerestetik a

408

Délmagyarországi Cukoripar
K.-f.-hoz. Nagybecskereken.

Helybeli beszerzési források.

Cépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyaszerárak:

Kollarich Gábor, Melleszei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Bélyom György, Klub-kávéház.

Közműaru, rövidárúházak:

Bonó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stageschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, szemüveg- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtárolás:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Lakatoaműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és tézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Banner-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszállója, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társ, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradói-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradói-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urildvátárház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Dann Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király sörözők.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Tóth Lajos, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a
Gazdasági Részvénytársaságnál. A Köz-
gazdasági Bank épületében.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fgg.-u.
Rigó István (Első Magyar Általános) Szerb
egyház épület.
Triesti Általános Biztosító Társaság főüg-
nyöksége Torontálmegyei Takarékos és Hitel-
banknál Hunyadi-(fő)-utca.

Borbély és fedélár:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 9.

Cukrászda:

Huber Utóda, Hunyadi-utca.
Remsing Mátyás, Hunyadi-utca.

Divatárház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 8.
Bukovác István, Hunyadi-utca.

Dobogógyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradói-utca.

Drogéria:

Melkuha Dezső, Hunyadi-utca.

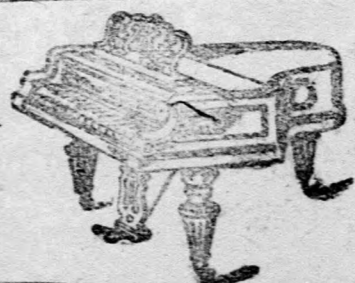
Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-utca.
Moesnik R. Szvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert, Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis S., Erzsébet-hidon sul, Ambrósz
szappangyár épületében.

Mint elismert kiváló szakember ajánlja csakis elsőrendű gyártmányú bécsi és angol rendszerű
zongoráit, harmonikumok, ugymint mindennemű
hangszereit és azok alkatrészeit jutá-
nyos árak mellett.

Uenhardt Antal

első délvidéki hangszerkészítő és zongorahangoló
= Nagybecskerek. =

Telefonszám 246.

Telefonszám 246.

908

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnai Nagybecskereken.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.